

LESMAP BOK

Hé daar juf, meester of andere nieuwsgierige!

Jij gaat met je klas naar de voorstelling BOK van BATMAT kijken. Bedankt om voor deze voorstelling te kiezen. Met deze lesmap als naverwerking bieden wij je graag een inspirerende en creatieve manier om met je klas achteraf nog na te genieten en te reflecteren. Moest je zin hebben om ook vooraf al rond BOK of het thema 'theater' te werken, kan je naar www.voordeshow.be surfen.

Wij vinden het leuk en leerrijk om reacties over de voorstelling of lesmap te ontvangen. Ook resultaten vanuit de klas zijn welkom. Mail ze naar info@batmat.be of deel ze met ons via onze website www.batmat.be of sociale media.

Laat de voorstelling jullie allemaal verrassen en de lesmap jullie uitdagen.
Veel plezier!

(P.S. Mogen wij je vriendelijk vragen om tijdens de voorstelling geen foto's of filmpjes te maken? Bedankt!)

Warme groet,

Carli, Heleen, Sabien, Paloma, Laure-Anne en Charlotte
BATMAT

WIE ZIJN WIJ?

BATMAT staat voor visueel en fysiek theater voor een jong publiek. We vertrekken vanuit onzekerheden en vraagtekens waarop we botsen in ons volwassen leven. Als we die van dichterbij bekijken, lijken die altijd een deel te zijn van een groter maatschappelijk thema. Bij het afvragen wanneer die onzekerheden begonnen, zijn deze momenten eigenlijk bijna altijd te herleiden naar onze kindertijd. Wat wij nu meemaken en voelen, begint dus al op jonge leeftijd. Alleen voelen die ongemakkelijkheden op jonge leeftijd als de realiteit waarmee je maar moet leven. We proberen die parallel tussen 'toen' en 'nu' te vertalen naar voorstellingen, waarin we de thema's met gevoeligheid aanpakken, maar tegelijk ook de humor ervan blootleggen. De voorstellingen zijn vrijwel woordloos en steeds heel visueel. We zoeken vanuit verschillende disciplines naar een taal die voor iedereen te begrijpen valt. Dat 'universele' vinden wij noodzakelijk in een steeds diverser wordende samenleving. Ongeremde verbeeldingskracht en fantasie om de wereld te ordenen is een belangrijke factor in het verbinden van ons met de jeugd van nu.

De oprichting van **BATMAT** is het organische gevolg van de artistieke samenwerking tussen vier jonge makers: Carli Gellings, Heleen Desmet, Sabien Van Moorter en Silke Verslype. Vanuit de grote nieuwsgierigheid om een gemeenschappelijke fysieke beeldtaal te ontwikkelen vanuit verschillende achtergronden, maakten ze hun eerste voorstelling *THIS SIDE UP*. Hierna groeide al snel het verlangen om de succesvolle samenwerking een duurzaam karakter te geven en als collectieve makers verder te werken. Voor de nieuwe voorstelling *BOK* wordt de spelersploeg aangevuld met Charlotte Wellens, Laure-Anne Iserief en Paloma Timmerman Neira.

BATMAT

BOK (8+)

*Daar staan we. Op een rij.
We kijken elkaar aan.
Lopen. Afzetten. Springen.
Zo moet het.
Volgens de regels.*

*Hop naar school. Hop huiswerk maken.
Hop over de bok ... slik ... de BOK?!*

In deze voorstelling met veel beweging en weinig woorden onderzoekt BATMAT de spelregels van het leven in en rond de turnzaal. Wie niet sterk is, moet slim zijn. Wie niet als laatste gekozen wil worden, nog slimmer. Maar wat doe je als je niet goed hebt geslapen? Of je turnzak bent vergeten? Of wat als je van plan was onder de bok door te kruipen in plaats van eroverheen te springen?

BOK is een beeldende en fysieke voorstelling voor iedereen vanaf 8 jaar. Te zien als schoolvoorstelling en familievoorstelling in seizoen 2022-2023 en 2023-2024.

van en met Carli Gellings, Heleen Desmet, Laure-Anne Iserief, Paloma Timmerman Neira, Charlotte Wellens

coaching Sabien Van Moorter

kostuum Elise Goedgezelschap

scenografie & techniek Gilles Pollak

muziek Adriaan Van de Velde

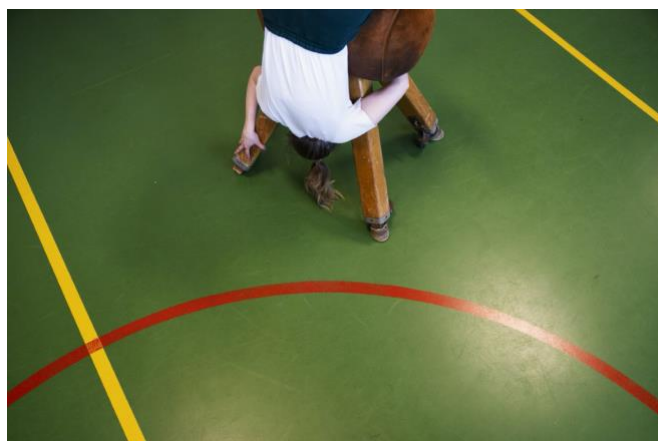
beeld Laure-Anne Iserief

productieleiding Tine Coumans

een productie van BATMAT

co-productie HET LAB - Hasselt

met dank aan Vera Cop, hetpaleis, Westrand Cultuurcentrum Dilbeek, 30CC Leuven, Stad Leuven

0. KORTE INHOUD	P5
1. ACHTERAF	P6
1.1 NAGESPREK	P6
1.1.1 Algemene indrukken.....	P6
1.1.2 Persoonlijke reflectie.....	P7
1.2 DRAMA	P8
1.2.1 Opwarming.....	P8
Opdracht A: lichaam losmaken.....	P8
Opdracht B: duelleren.....	P9
1.2.2 Drama-opdrachten	P10
Opdracht A: zonder woorden.....	P10
Opdracht B: één stoel, meerdere mogelijkheden.....	P11
Opdracht C: dit is geen banaan, dit is een.....	P12
1.3 SCHRIJVEN	P13
Opdracht: brief aan de meisjes.....	P13
1.4 BEELDEND	P13
Opdracht: de bok en ik.....	P14
2. BIJLAGE	P15

1. ACHTERAF

1.1 NAGESPREK

Een voorstelling zorgt voor heel wat indrukken en meningen. Laat de leerlingen dit ventileren. Zo kunnen ze enerzijds verwoorden wat ze vonden en anderzijds luisteren naar de argumenten van andere leerlingen. Zorg voor een leuke en veilige sfeer, waarbij iedereen zijn mening kan uiten.

1.1.1 Algemene indrukken

In een informeel groepsgesprek kom je te weten wat de kinderen van de voorstelling vonden en of ze nog met vragen of bedenkingen blijven zitten.

→Om de kinderen te helpen hun mening te formuleren zou je na een eerste reactie ook gebruik kunnen maken van gevoelskaartjes. De kinderen kunnen dan een woord kiezen dat voor hen bij de voorstelling past en uitleggen waarom ze dat woord gekozen hebben. Mogelijke woorden: *grappig – moeilijk – saai – herkenbaar – droevig – langdradig – kinderachtig – ontroerend – spannend – verwarrend – gevoelig – vreemd – rommelig – ...*

- Wat hebben jullie gezien tijdens de voorstelling? Wat gebeurde er allemaal?
- Waar speelde de voorstelling zich volgens jullie af?
- Wie zijn de meisjes volgens jullie? Klasgenoten? Vriendinnen?
- Welke thema's kwamen in de voorstelling aan bod?
- Hoe voelden de meisjes zich zoal tijdens voorstelling?
- Welk stukje is je het meest bijgebleven? Kan je proberen vertellen waarom?
- Kreeg je af en toe een bepaald gevoel bij het kijken naar de voorstelling?
- Was er een duidelijk verhaal?
- Had het ook anders kunnen aflopen? Hoe dan?
- Kon je goed begrijpen wat de meisjes dachten en voelden, ook al gebruikten ze geen woorden om zich uit te drukken?

1.1.2 Persoonlijke reflectie

De voorstelling gaat over...

- o Over de bok springen is voor de meisjes een echte uitdaging. De ene vindt het (te) spannend, de andere kan niet wachten om te ontdekken of het haar lukt. Wanneer kwam jij de laatste keer voor een uitdaging te staan? Herken je het gevoel van iets wel of niet te durven? Als jij ziet dat iemand iets niet durft, schiet je dan te hulp? En word jij ook wel eens graag geholpen?
- o Niet alle meisjes kunnen even goed tegen hun verlies. Hoe zit dat bij jou? Ben jij een sportieve verliezer? Vind je meedoen belangrijker dan winnen? Of wil jij kost wat kost de beste zijn in iets?
- o Op het einde proberen de anderen het meisje dat onder de bok gekropen is te troosten. Hoe troost jij iemand als die droevig is? Vind je het moeilijk of juist gemakkelijk om iemand te troosten? Wat voor manieren zijn er allemaal? Ben jij soms triestig? Word jij dan graag getroost? Zo ja, hoe? Of wil je dan juist liever even alleen zijn?
- o Heb jij ook zoveel fantasie als het meisje dat in de bok een paard ziet? Kan jij soms ook helemaal opgaan in een dagdroom? Of verzin jij verhalen als je in bed ligt? Vertel!
- o ...

1.2 DRAMA

1.2.1 Opwarming

Net zoals sporters ook stretchen voor ze aan een wedstrijd beginnen is het bij een expressieles ook goed om eerst je lichaam op te warmen. Daarnaast draagt een goede opwarming ook bij aan een fijne groepsfeer. *Ready, set, go!*

Opdracht A: lichaam losmaken

Start: Ook tijdens de voorstelling voeren de meisjes opwarmingsoefeningen uit zodat ze helemaal klaar zijn om over de bok te springen of om een spel te spelen waarbij ze absoluut willen winnen.

Doel: lichaam verkennen en opwarmen

Benodigheden: voorzie voldoende ruimte om in een kring te staan

Opdracht:

→Begin bij het gezicht. Probeer je *wenkbrauwen* zo hoog als je kan op te trekken. Kan je ze ook een paar keer op en neer laten bewegen? Wie kan er goed fronsen?

→Dan komen we bij de *ogen*. Maak je ogen zo groot/klein mogelijk. Kan je naar links/rechts/boven/onder kijken zonder je gezicht mee in die richting te bewegen? Bekijk het als gymnastiek voor de ogen.

→Wie kan zijn *neus* het hardst optrekken? Beeld je maar in dat er iets heel erg stinkt!

→Stel je vervolgens voor dat je een reusachtige hamburger vast hebt, die je in drie hapen moet opgegeten hebben...Open je *mond* dus zo groot als je kan. Pers daarna je *lippen* zo hard als je kan op elkaar en onderzoek hoe klein je je mond kan maken. Daarna is het tijd om een foto te trekken en is de fotograaf op zoek naar mensen met de allerbreedste glimlach...

→Vervolgens komen we bij de *schouders*. Trek ze maar eens heel hoog op, zodat je nek bijna niet zichtbaar meer is. Houd ze even zo en laat ze dan weer omlaag zakken. Herhaal dit een paar keer. Rol je schouders enkele keren voorwaarts en daarna een paar keer achterwaarts.

→Nu zijn we aanbeland bij de *handen*. "Dans" met je *polsen*: draai ze rond, beweeg ze omhoog en omlaag,... Streck je *vingers* en maak je handen daardoor zo groot mogelijk. Bal daarna je vuisten en maak je handen zo klein mogelijk. Herhaal dit. Doe vervolgens of je piano speelt waarbij je vingers razendsnel moeten bewegen over de toetsen.

→Maak je *rug* hol en bol. Denk aan een kat. Herhaal dit een paar keer.

→Vorm een "achtje" met je *heupen*.

→Sta op één *been* en beweeg/dans met het andere been naar voor, opzij,... Kan je in balans blijven? Wissel van kant.

→Om af te ronden: schud je *hele lichaam* maar even los.

Opdracht B: duelleren

Start: Om te beslissen wie als eerste over de bok mag springen, dagen de meisjes elkaar uit: om ter langst 'aaa' zeggen, om ter meest de hand van de tegenspeler proberen tikken,... Zijn jullie ook zo goed in duelleren?

Doel: groepsdynamiek, spelplezier, creativiteit

Benodigheden: voldoende ruimte om vrij door de klas te wandelen

Opdracht: Bespreek klassikaal welke uitdagingen leuk zijn om te doen en schrijf deze op het bord. Wandel vervolgens tegelijk door het klaslokaal en daag de eerste persoon uit die je tegenkomt. Degene die wint met 'schaar-steen-papier' mag de uitdaging kiezen. Als je klaar bent met het duel wandel je verder door de klas en daag je opnieuw de eerstvolgende uit die op je pad komt.

Enkele mogelijkheden ter inspiratie:

- om ter langste 'aaa' zeggen. Kan je het ook op 'eee', 'iii', 'oooo', 'uuu' of 'oeeee'? Kan je net zoals de meisjes zonder aftellen tegelijk beginnen?
- om ter langste in elkaars ogen kijken zonder te knippen
- om ter langste op één been staan
- zet je handen tegen elkaar zodat jullie vingers elkaar raken. Probeer om het eerst met je hand het hand van je tegenspeler te raken. Wie het eerst vijf punten heeft is gewonnen
- armworstelen
- om ter langste rijmen op een woord: paard, staart, maart, kaart,...
- ...

1.2.2 Drama-opdrachten

Opdracht A: zonder woorden

Start: Is het jullie ook opgevallen dat de meisjes amper spreken? Ze hebben niet veel woorden nodig om duidelijk te maken wat ze denken of voelen. In plaats van te praten gebruiken ze hun lichaamstaal en fysiek. Zou jullie dat ook lukken?

Doel: verbeeldingskracht, je durven smijten, lichaamstaal, inleven

Benodigheden: voldoende ruimte om vrij door de klas te bewegen

Opdracht: Kan je enkel door de manier waarop je beweegt duidelijk maken dat...

- DE VLOER UIT LAVA BESTAAT
- DE VLOER IJS IS
- JE OP DE MAAN WANDELT
- HET ENORM HARD ONWEERT
- JE DOOR DE HETE WOESTIJD LOOPT
- DE GROND DRIJZAND IS
- JE EEN IJSKOUD ZWEMBAD INSTAPT
- DE RUIMTE VOL LASERSTRALEN HANGT
- JE DOOR EEN STEEG WANDELT DIE STEEDS SMALLER EN SMALLER WORDT
- JE DOOR EEN GRIEZELIG BOS WANDELT IN HET MIDDEN VAN DE NACHT

Opdracht B: één stoel, meerdere mogelijkheden

Start: Als er een bok in de turnzaal staat, wordt er van je verwacht dat je erover springt. Maar de meisjes springen er niet enkel over: ze staan op de bok als ze een spel gewonnen hebben, verschuilen zich eronder wanneer ze droevig zijn, leunen er uitgeput op als ze zich alleen voelen,....

Doel: associëren, expressie, inleven

Benodigheden: neem allemaal een stoel en zet deze in de ruimte. Zie dat iedereen voldoende ruimte heeft rondom zijn stoel

Opdracht:

Ronde 1:

Op hoeveel manieren kan je op een stoel gaan zitten? Kan je er ook op staan? Eronder kruipen? Je erachter verschuilen? De stoel opheffen? De stoel omarmen? Op de stoel gaan liggen? Hoe lig je dan? Op je buik? Of je rug? Kan je zelf nog andere opties bedenken? Telkens wanneer de leerkracht in de handen klapt, verander je van positie. Probeer goed stil te staan als je in een houding staat, alsof je een standbeeld bent.

Ronde 2:

Vervolgens doe je de opdracht opnieuw, maar nu ga je ook emoties aan je posities/standbeelden toevoegen, bijvoorbeeld:

- Als je op de grond achter je stoel zit, hoe zou je je dan kunnen voelen? Droevig? Bang misschien?
  - Als je op de stoel staat, ben je dan eerder blij omdat je bijvoorbeeld gewonnen hebt met een spel en de stoel in jouw verbeelding een podium voorstelt? Of sta je net op de stoel omdat er een muis rondloopt?
  - Als je omgedraaid op een stoel zit, voel je je dan net heel stoer?
  - Als je met je hoofd onder de stoel zit, ben je dan misschien op zoek naar iets?
- Maak gebruik van je fantasie!
Telkens wanneer de leerkracht in de handen klapt, verander je van positie en emotie.

Extra: als de leerkracht je naam zegt, mag je standbeeld even tot leven komen. Probeer dan in een paar seconden zonder woorden te tonen hoe je je voelt.

Ronde 3:

Kies je favoriete houding en de daarbij gekozen emotie. Verzin nu een zin die daarbij past. Als de leerkracht jouw naam zegt, komt je pose tot leven en zeg je je zin in de bijpassende emotie. Nadien kan je weer bevroren in je houding. Bij een nieuwe klap van de leerkracht verzin je vervolgens een andere houding, bijpassende emotie en zin.

Extra: Lukt het je eventueel om meerdere zinnen bij je positie te verzinnen en er een monoloogje van te maken? Of kan je per twee een leuke scène verzinnen vertrekkende vanuit een positie op de stoel(en)?

Opdracht C: dit is geen banaan, dit is een...

Start: Één van de meisjes ziet door haar verbeelding te gebruiken in de turnbok een paard. Ze probeert “het paard” te aaien, gaat erop zitten, doet zelf een paard na,... Heb jij ook zoveel verbeelding?

Doel: fantasie, associëren, samenwerken

Benodigheden: voldoende ruimte voorzien zodat elk groepje een scène kan voorbereiden en deze eventueel kan tonen

Opdracht: Zijn er dingen in de klas die met de nodige verbeelding iets anders zouden kunnen voorstellen? Zoek alleen, per twee of drie een voorwerp, laat jullie fantasie de vrije loop en verzin een korte scène met dit voorwerp waarin duidelijk wordt wat de nieuwe functie ervan is. Je mag tijdens deze scène spreken, maar dat hoeft niet. Let wel op, er is één regel: je mag niet letterlijk uitspreken wat het nieuwe voorwerp voorstelt.

Nadat een scène aan de klas getoond is, kan besproken worden of de nieuwe invulling van het object voor de anderen duidelijk is en of sommige leerlingen misschien nog iets anders zien in het gekozen voorwerp.

- een banaan kan bijvoorbeeld een GSM zijn of een boomerang
- twee pennenzakken kunnen een verrekijker voorstellen
- een map of kaft kan een “modieuze” hoed voorstellen
- een pen kan een micro worden
- ...

1.3 SCHRIJVEN

Opdracht: brief aan de meisjes

Start: Er gebeurt heel wat in de voorstelling tussen de meisjes onderling. Op sommige momenten zijn ze heel lief voor elkaar. Dan spelen ze samen, troosten ze en helpen elkaar. Maar op andere momenten vechten ze om als eerste aan de beurt te komen, zijn ze jaloers op elkaar, lachen ze elkaar uit,....

Benodigheden: pen

Doel: reflecteren

Opdracht: Heb jij na het zien van de voorstelling misschien een boodschap voor de meisjes? Wil jij nog iets kwijt over hoe ze met elkaar omgingen? Wat vond je bijvoorbeeld net heel lief en wat totaal niet? Heb je tips voor hen? Je mag je boodschap altijd mailen naar info@batmat.be

1.4 BEELDEND

Opdracht: de bok en ik

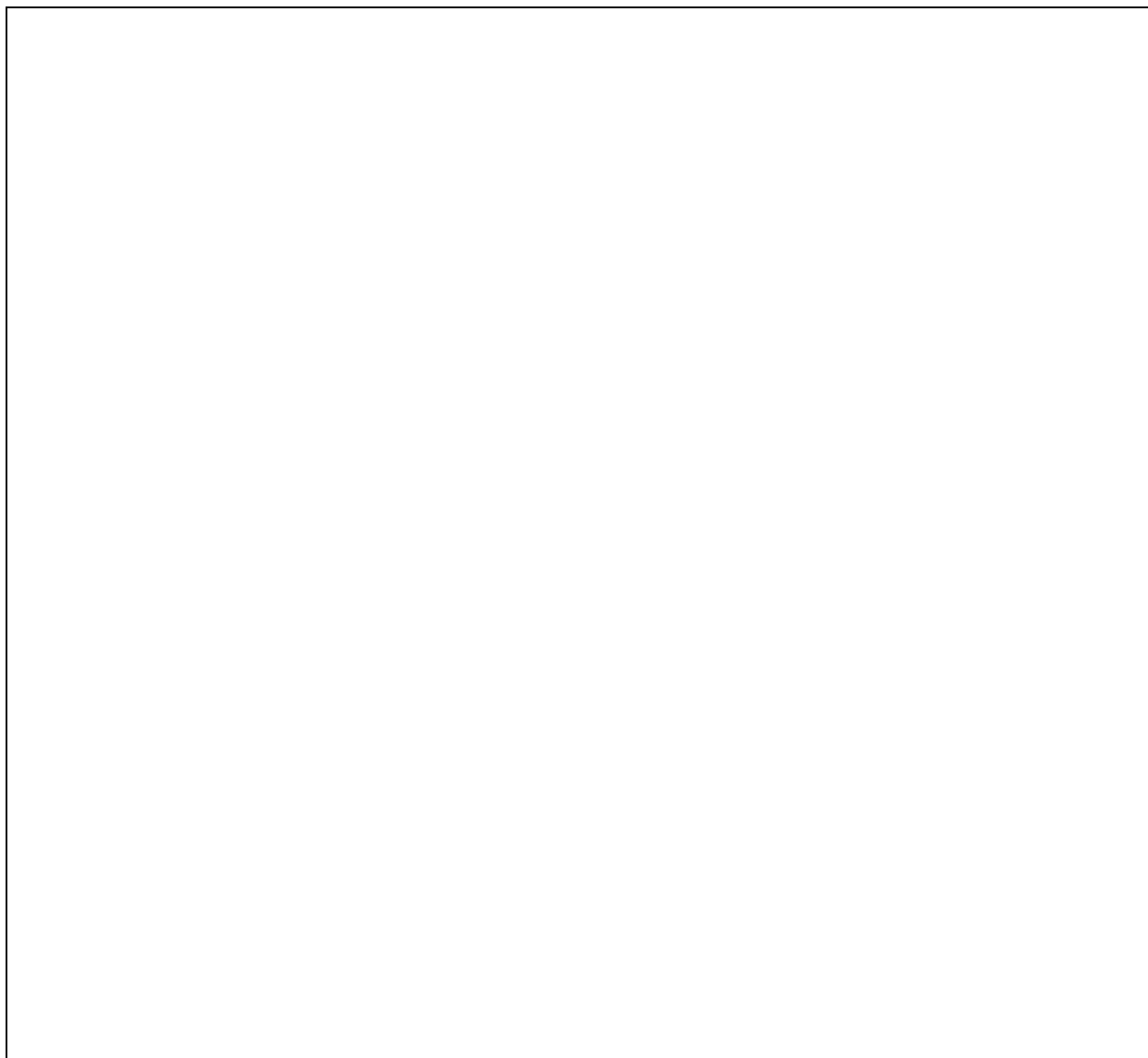
Start: Elk meisje heeft een eigen verhouding met de bok. Wat vind jij van de bok?

Doel: jezelf verplaatsen in een situatie, reflecteren, verbeelding

Benodigdheden: schaar, lijm, kleurpotloden,...

Opdracht: Knip een turnbok uit (zie bijlage) en plak deze in de kader hieronder. Beeld je in dat jij in dezelfde ruimte staat als de bok. Waar zou jij jezelf dan plaatsen? Op de bok? Of juist zo ver mogelijk weg ervan? Of..? Teken jezelf erbij en laat daaruit blijken wat jouw mening is over de bok. Je kan natuurlijk ook zelf een bok tekenen, je hoeft er geen uit te knippen.

Variatie 'van bok naar paard': Kan jij de bok omtoveren tot een paard?

2. BIJLAGE

